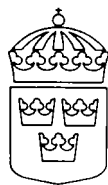


Bostadsutskottets betänkande

1985/86:12

om anslag till bostadsbidrag m. m.
(prop. 1985/86:100 delvis)



BoU
1985/86:12

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet i budgetpropositionen och motioner framlagda förslag till bostadsbidrag m. m.

Med hänvisning till den fortsatta beredningen av bostadskommitténs slutbetänkande avstyrker utskottet inledningsvis motionsförslag från m, fp och vpk om att ställning nu skall tas till bostadsbidragssystemets framtida utformning.

Beträffande bostadsbidrag till hushåll utan barn förutsätter utskottet att dessa bidrag återinförs och att förslag om den närmare utformningen av dem kommer att föreläggas riksdagen när beredningen av bostadskommitténs betänkande avslutats.

När det gäller bostadsbidragen för åren 1986 och 1987 ansluter sig utskottet till den av regeringen förordade kostnadsramen för höjningarna av bidragen. I fråga om höjningarna av inkomstgränserna och förskott till kommunerna tillstyrker också utskottet förslaget i budgetpropositionen. Däremot förordar utskottet att höjningen av den nedre hyresgränsen senareläggs till den 1 januari 1987 och att de övre hyresgränserna som en konsekvens härav höjs mindre per den 1 juli 1986 än vad regeringen föreslagit. Utskottets förslag innebär dock att de av regeringen förordade hyresgränserna uppnås den 1 januari 1987.

Även i fråga om höjningen av lägsta beloppet för bidrag förordar utskottet att denna senareläggs till den 1 januari 1987.

De i betänkandet behandlade motionerna avseende bostadsbidragen för åren 1986 och 1987 avstyrks av utskottet, med undantag av att vad i motioner (m) och (vpk) föreslagits beträffande den nedre hyresgränsen per den 1 juli 1986 tillgodoses genom utskottets förslag.

Till betänkandet har fogats 18 reservationer (m), (fp), (c) och (vpk) bl. a. om nivån på hyres- och inkomstgränserna.

1 Propositionen

Regeringen har i proposition 1985/86:100 bilaga 13 (bostadsdepartementet) under B 7 (s. 65–70) föreslagit riksdagen att

1. godkänna de ändringar i fråga om hyres- och inkomstgränserna för bostadsbidrag fr. o. m. den 1 juli 1986 som i regeringsprotokollet förordats,
2. godkänna de ändringar i fråga om hyres- och inkomstgränserna för

bostadsbidrag fr. o. m. den 1 januari 1987 som i regeringsprotokollet förordats, BoU 1985/86:12

3. godkänna vad i regeringsprotokollet föreslagits i fråga om lägsta belopp vid utbetalning av bostadsbidrag.
4. godkänna vad i regeringsprotokollet förordats i fråga om förskott till kommunerna för ersättning av statsmedel avseende statliga bostadsbidrag och statsbidrag till statskommunala bostadsbidrag.
5. till Bostadsbidrag m. m. för budgetåret 1986/87 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 457 000 000 kr.

2 Motionerna

Utskottet behandlar i detta betänkande motionerna 1985/86:

Bo211 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) vari – med hänvisning till motion 1985/86:So614 – hemställs

1. att riksdagen med avslag på vad som i budgetpropositionen, bilaga 13, föreslås beträffande bostadsbidragen hos regeringen begär skyndsamt förslag till bostadsbidrag med rättvisa inkomstprövningsregler, som utgår från disponibel inkomst efter skatt,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag som innebär att bostadsbidragen för i första hand flerbarnsfamiljerna planmässigt och successivt ersätts med grundavdrag, lägre inkomstskatt i övrigt samt flerbarnstillägg.

Bo217 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs

1. att riksdagen godkänner vad i denna motion förordats
 - a) om ändringar i fråga om hyres- och inkomstgränser för bostadsbidrag för hushåll med barn fr. o. m. den 1 juli 1986,
 - b) om hyres- och inkomstgränser för bostadsbidrag för hushåll utan barn fr. o. m. den 1 juli 1986,
 - c) om reduktionsfaktorn,
 - d) om att studiemedel inte skall utgöra bidragsgrundande inkomst,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen förordats om förslag om bostadsbidrag fr. o. m. den 1 januari 1987,
3. att riksdagen till Bostadsbidrag m. m. för budgetåret 1986/87 anvisar ett i förhållande till regeringens förslag med 390 000 000 kr. förhöjt förslagsanslag av 1 847 000 000 kr.,

Bo218 av Ulla-Britt Åbark och Axel Andersson (båda s) vari hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av förändrade regler för bostadsbidrag,
2. att riksdagen hos regeringen begär överväganden av konsekvenserna av ändrade hyresgränser kommunvis i enlighet med motionens förslag,

Bo221 av Rolf Dahlberg m. fl. (m) vari såvitt nu är i fråga hemställs

11. att riksdagen till B 7 Bostadsbidrag m. m. anvisar ett förslagsanslag av 1 207 000 000 kr. för budgetåret 1986/87,

Bo227 av Erling Bager m. fl. (fp) vari såvitt nu är i fråga yrkas

18. att riksdagen beslutar att avslå regeringens förslag till höjda inkomstgränser för bostadsbidrag,

19. att riksdagen beslutar att förändra hyresgränserna för bostadsbidrag i enlighet med vad som anges i motionen. BoU 1985/86:12

3 Utskottet

3.1 Bidragssystemets utformning m. m.

Frågan om bostadsbidragssystemets utformning och omfattning ur mera principiell synpunkt tas upp i fyra motioner.

I motion Bo211 (m) yrkande 1 hemställs dels att regeringens förslag i vad avser bostadsbidragen skall avslås, dels att ett skyndsamt förslag till bostadsbidrag med rättvisa inkomstprövningsregler som utgår från disponibel inkomst efter skatt skall läggas fram. Enligt motionens yrkande 2 skall dessutom bostadsbidragen för i första hand flerbarnsfamiljerna planmässigt och successivt ersättas med grundavdrag, lägre inkomstskatt i övrigt samt flerbarnstillägg. I motiveringen, som återfinns i motion So614 (m), pekar motionärerna på att inkomstprövningen avseende bostadsbidragen inte tar hänsyn till om t. ex. underhållsbidrag eller bidragsförskott utgår. Dessutom vänder sig motionärerna mot att inkomstprövningen sker mot familjens bruttointkomst, vilket anges ytterligare missgynna familjer som endast har gemensamma barn och familjer där hushållsinkomsten främst tjänas in av en förälder. Avslutningsvis pekar motionärerna på de enligt deras mening orimliga marginaleffekterna av nuvarande bostadsbidragssystem för i första hand flerbarnsfamiljer.

Förslaget i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 b innebär att bostadsbidragen till hushåll utan barn föreslås återinförda fr. o. m. den 1 juli 1986, och då med höjda hyres- och inkomstgränser jämfört med de gränser som gällde när bidragen avvecklades vid utgången av år 1985. Enligt motionärerna utgör bostadsbidragen för hushåll utan barn ofta ett betydelsefullt tillskott till ekonomin och bör därför återinföras.

I motion Bo218 (s) yrkande 1 begärs ett riksdagens tillkännagivande om behovet av förändrade regler för bostadsbidragen. Enligt motionärerna bör detta tillkännagivande innefatta bl. a. krav på ett återinförande av bostadsbidragen till hushåll utan barn och krav på ändrade hyresgränser som baseras på hyrorna i nyproduktionen och på en bättre utrymmesstandard än dagens gränser. Vidare anförts att de barnfamiljer som får lägre bostadsbidrag till följd av höjningen av den nedre hyresgränsen bör kompenseras för detta t. ex. inom ramen för det familjepolitiska stödet. Om så sker skulle enligt motionärerna den statliga delen av bostadsbidraget kunna slopas. Härigenom skulle bostadsbidragen kunna utformas så att de får en större bostadssocial betydelse. Enligt motionens yrkande 2 bör vidare konsekvenserna av kommunvis fastställda hyresgränser övervägas – detta mot bakgrund av de tämligen stora skillnader i hyresnivåerna som finns i olika regioner.

Enligt motivtexten i motion Bo227 (fp) bör bostadsbidragen på lång sikt avskaffas och ersättas med ett generellt barnstöd. Någon hemställan härom görs dock inte.

Frågan om bostadsbidragssystemets framtida utformning tas upp av bostadskommittén i dess nyligen avgivna betänkande (SOU 1986:5-6)

Bostadskommitténs slutbetänkande. De av kommittén framlagda förslagen avser bl. a. ett förenklat framtida bostadsbidragssystem, ändrat inkomstbegrepp, enhetlig reduktionsfaktor samt sänkta marginaleffekter och minskade tröskeleffekter inom systemet. Vidare lämnas förslag avseende vilken utrymmesstandard och vilken bostadskostnad som skall utgöra underlag för bidrag. Kommittén föreslår dessutom att bostadsbidragen till hushåll utan barn skall återinföras och förbättras.

Enligt vad utskottet erfarit kommer bostadskommitténs betänkande att efter sedvanligt remissförfarande bilda underlag för en proposition till riksdagen hösten 1986.

Som framgår av framställningen ovan kommer frågan om ett *återinförande av bostadsbidragen till hushåll utan barn* att aktualiseras vid den fortsatta beredningen av bostadskommitténs betänkande. Enligt bostadsutskottets uppfattning bör bidrag för denna grupp återinföras. Ytterligare överväganden om förslaget närmare utformning bör emellertid göras i den fortsatta beredningen av ärendet. Utskottet förutsätter sålunda att riksdagen kommer att föreläggas förslag i frågan. Ett tillkännagivande enligt motionärernas förslag kan därför inte anses påkallat.

Motionerna Bo217 (vpk) yrkande 1 b och Bo218 (s) yrkande 1 såvitt nu är i fråga avstyrks med hänvisning till det anförda.

Även vad i övriga motioner föreslagits beträffande *bostadsbidragssystemets utformning m. m.* kommer att aktualiseras i den fortsatta beredningen av bostadskommitténs betänkande. Också i detta fall bör därför ytterligare överväganden anstå i avvaktan på resultatet av denna beredning. Motionerna Bo211 (m) och Bo218 (s) yrkande 1 såvitt nu är i fråga samt yrkande 2 avstyrks med hänvisning härtill.

3.2 Bostadsbidragen för år 1986 och år 1987

3.2.1 Inledning

Efter beslut av riksdagen år 1984 (BoU 1983/84:32) höjdes hyres- och inkomstgränserna för bostadsbidragen till barnfamiljer fr. o. m. den 1 januari 1985. Inga beslut om ändrade hyres- och inkomstgränser för år 1986 har fattats. Samma hyres- och inkomstgränser som tillämpades för bidrag under år 1985 kommer därför att gälla även under år 1986. Detta innebär, som framhålls i budgetpropositionen (bil. 13 s. 68), att familjer som har haft en normal inkomstutveckling får lägre bostadsbidrag år 1986 jämfört med år 1985.

Bostadsministern framhåller i budgetpropositionen (bil. 13 s. 68) att bostadsutgiften är en tung post i barnfamiljernas ekonomi. För att inte barnfamiljerna skall drabbas av ytterligare försämringar anser han att stödet till dessa i form av bostadsbidrag bör öka. Mot bakgrund härav föreslås höjningar av bostadsbidragen både för år 1986 och för år 1987. Förslaget innebär en ökning av den ekonomiska ramen för bostadsbidragen under budgetåret 1986/87 med ca 520 milj. kr. jämfört med om inga ändringar hade gjorts. Härav belöper 250 milj. kr. på staten.

I motion Bo217 (vpk) anförts att höjningen av bostadsbidragen bör vara

större än vad som föreslås i budgetpropositionen. Mot bakgrund härav förordas sålunda i motionens yrkande 3 såvitt nu är i fråga en i jämförelse med regeringens förslag väsentligt vidgad ekonomisk ram för höjningarna av bidragen.

Med hänvisning till att ett nytt bostadsbidragssystem bör utarbetas avvisas i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga regeringens förslag till höjda bostadsbidrag. Motionärerna avvisar mot bakgrund härav också den av regeringen förordade vidgningen av den ekonomiska ramen för bostadsbidragen.

I motion Bo227 (fp) yrkandena 18 och 19 såvitt nu är i fråga framhålls att bostadsbidragen på lång sikt bör avvecklas. Med hänvisning härtill föreslås att kostnaderna för bostadsbidragen fryses på den nuvarande nivån.

Bostadsutskottet delar vad i budgetpropositionen anförts om motiven för och behovet av ökade bostadsbidrag. Bostadsutgiftens betydelse för barnfamiljernas ekonomi talar enligt utskottets mening för att bostadsbidragen bör höjas både för år 1986 och för år 1987. Bostadsbidragen bör sålunda, som förordas i budgetpropositionen, räknas upp såväl per den 1 juli 1986 som per den 1 januari 1987. Utgångspunkten bör enligt utskottets mening härvid vara att inom den av regeringen förordade *kostnadsramen för bostadsbidragen* skapa utrymme för en förstärkning av stödet till hushåll med höga bostadskostnader. Den närmare fördelningen av höjningarna i tiden återkommer utskottet till nedan. Målet bör dock enligt utskottets mening vara att per den 1 januari 1987 uppnå de av regeringen fr. o. m. denna tidpunkt förordade hyres- och inkomstgränserna.

Vad utskottet nu anført innebär en anslutning till den ekonomiska ram för höjningen av bostadsbidragen som regeringen förordat. Utskottet kan därmed inte ställa sig bakom de motionsledes framlagda förslagen om i förhållande till regeringsförslaget ökad resp. minskad ekonomisk ram för bostadsbidragen. Motionerna Bo217 (vpk) yrkande 3, Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkandena 18 och 19 – samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga – avstyrks.

3.2.2 Hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986

I fråga om hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986 innefattar budgetpropositionen och motionerna följande förslag.

Den nedre hyresgränsen föreslås i budgetpropositionen höjd med 150 kr. från 650 kr. till 800 kr.

De övre hyresgränserna föreslås höjda till följande belopp.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
1- och 2-barnsfamiljer	2 000	(+ 325)
3- och 4-barnsfamiljer	2 500	(+ 325)
5 eller flera barn	3 000	(+ 375)

I motion Bo217 (vpk) yrkande 1 a såvitt nu är i fråga förordas att hyresgränserna sätts så att betalningssvaga hushåll ges möjlighet att bo bra.

Sälunda bör enligt förslaget som utgångspunkt tillämpas en utrymmesstandard om tre rum och kök för hushåll med ett barn som sedan ökas med ett rum för varje ytterligare barn. Med hänvisning härtill föreslås dels att någon höjning av den nedre hyresgränsen inte skall göras, dels att följande övre hyresgränser införs fr. o. m. den 1 juli 1986.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
Hushåll med 1 barn	2 200	(+ 525)
Hushåll med 2 barn	2 500	(+ 825)
Hushåll med 3 barn	2 800	(+ 625)
Hushåll med 4 barn	3 100	(+ 925)
Hushåll med 5 eller flera barn	3 400	(+ 775)

Förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga innebär att någon höjning av hyresgränserna inte skall vidtas.

I motion Bo227 (fp) yrkande 19 såvitt nu är i fråga anges att en höjning av hyresgränserna bör kunna genomföras. Höjningen bör dock enligt motionärerna utformas så att den totala kostnaden för bostadsbidragen blir densamma som vid nuvarande regler.

Utskottet tar i denna del först upp frågan om *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 juli 1986*.

Oreducerat bostadsbidrag utgår med 80 % av bostadskostnaden mellan den nedre och övre hyresgränsen.

Bidragsåret är för bostadsbidragen lika med kalenderår. I början av bidragsåret erhåller bidragstagarna ett kommunalt beslut om bostadsbidrag för det kommande året. Besluten i januari 1986 har grundats på att de hyres- och inkomstgränser som gällde för år 1985 skulle ligga fast under hela år 1986. Höjningen av den nedre hyresgränsen under löpande bidragsår kan innebära lägre bostadsbidrag för dem som har en bostadskostnad som är lägre än den gällande övre hyresgränsen eller som överstiger den övre hyresgränsen med mindre än 150 kr. Att så blir fallet beror på att bidragstagaren inte helt eller kanske inte alls kan utnyttja en höjning av den övre hyresgränsen, medan han däremot tappar den del av bostadsbidraget som blir följd av att den nedre hyresgränsen höjs. Enligt förslaget i budgetpropositionen kan således vissa bidragstagare få lägre bostadsbidrag i juli 1986. Minskningen av bidraget kan högst bli 120 kr./mån. (= 80 % av 150 kr.)

För att undvika att några bidragstagare under 1986 får lägre bidrag än vad de fått besked om bör enligt utskottets mening den nedre hyresgränsen inte höjas förrän den 1 januari 1987. Den nedre hyresgränsen bör sålunda ligga fast på 650 kr. under hela år 1986.

Vad utskottet med anledning av regeringens förslag anför beträffande den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 juli 1986 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande i denna del innebär att förslagen i motionerna Bo217 (vpk) yrkande 1 a och Bo221 (m) yrkande 11, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, tillgodosätts.

Motion Bo227 (fp) yrkande 19 såvitt nu är i fråga avstyrks.

Avslutningsvis behandlar utskottet i denna del *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986*.

Bostadsutskottet har ovan ställt sig bakom den av regeringen förordade ekonomiska ramen för en höjning av bostadsbidragen. Med utgångspunkt här i innebär utskottets ställningstagande i fråga om den nedre hyresgränsen att de övre hyresgränserna inte kan höjas fullt ut i enlighet med regeringens förslag per den 1 juli 1986. För att inte gå utöver den av utskottet och regeringen förordade kostnadsramen bör enligt bostadsutskottets mening de övre hyresgränserna höjas enligt följande per den 1 juli 1986.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
1- och 2-barnsfamiljer	1 775	(+ 100)
3- och 4-barnsfamiljer	2 300	(+ 125)
5 eller flera barn	2 775	(+ 150)

Vad utskottet med anledning av regeringens förslag anfört beträffande de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motionerna Bo217 (vpk) yrkande 1 a, Bo221 (m) yrkande 11 samt Bo227 (fp) yrkande 19 – samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga – avstyrks.

3.2.3 Hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987

I budgetpropositionen föreslås att de övre hyresgränserna höjs med följande belopp per den 1 januari 1987.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
1- och 2-barnsfamiljer	2 075	(+ 75)
3- och 4-barnsfamiljer	2 600	(+ 100)
5 eller flera barn	3 125	(+ 125)

För att undvika att bostadsbidragen bl. a. till följd av inkomstutvecklingen urholkas år 1987 förordas i motion Bo217 (vpk) yrkande 2 såvitt nu är i fråga att regeringen våren 1986 skall presentera ett nytt förslag angående bidragsgivningens utformning fr. o. m. den 1 januari 1987.

Med hänvisning till att ett nytt bostadsbidragssystem bör utarbetas förordas i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga att någon höjning av bostadsbidragen inte skall ske per den 1 januari 1987.

I motion Bo227 (fp) yrkande 19 såvitt nu är i fråga yrkas att hyresgränserna skall höjas inom ramen för oförändrad total kostnad jämfört med nuvarande regler.

Inledningsvis tar utskottet upp frågan om *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987*.

Utskottet har ovan anslutit sig till regeringens målsättning att genom höjda bostadsbidrag skapa utrymme för en förstärkning av stödet till hushåll med höga bostadskostnader. Som framgår av vad i budgetpropositionen anförts (bil. 13 s. 68) utgör en höjning av den nedre hyresgränsen en förutsättning för att det eftersträlvade utrymmet skall kunna skapas. Den av regeringen per den 1 juli 1986 förordade höjningen av nedre hyresgränsen bör därför genomföras per den 1 januari 1987. Utskottet förordar således att den nedre

hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987 höjs med 150 kr. till 800 kr. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna Bo217 (vpk) yrkande 2, Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga.

Avslutningsvis tar utskottet i detta avsnitt upp *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987.*

Vad utskottet ovan förordat om en höjd nedre hyresgräns fr. o. m. den 1 januari 1987 innebär att ekonomiskt utrymme skapats för ett genomförande fullt ut av regeringens förslag till hyresgränser per den 1 januari 1987. Enligt utskottets mening bör sålunda de övre hyresgränserna vid denna tidpunkt höjas till de nivåer regeringen föreslagit. Detta innebär att utskottet förordar följande övre hyresgränser fr. o. m. den 1 januari 1987.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
1- och 2-barnsfamiljer	2 075	(+ 300)
3- och 4-barnsfamiljer	2 600	(+ 300)
5 eller flera barn	3 125	(+ 350)

Utskottets förslag i denna del innebär sålunda en anslutning till de av regeringen fr. o. m. den 1 januari 1987 förordade hyresgränserna.

Vad utskottet med anledning av regeringens förslag anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motionerna Bo217 (vpk) yrkande 2 och Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 19 – samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga – avstyrks.

3.2.4 Inkomstgränserna

Bostadsbidraget är inkomstprövat och minskas med en viss del av den bidragsgrundande inkomsten. Bidraget reduceras med 15 % av inkomsten mellan en nedre inkomstgräns, som för närvarande är 37 000 kr. för ensamstående med barn och 45 000 kr. för makar med barn, och en övre inkomstgräns, som för närvarande är 67 000 kr. Över denna senare gräns reduceras bidraget med 22 % av inkomsten.

Regeringen föreslår i budgetpropositionen att inkomstgränserna för oreducerat bidrag den 1 juli 1986 höjs med 2 000 kr. till 39 000 kr. för ensamstående med barn och med 4 000 kr. till 49 000 kr. för makar med barn. Vidare skall enligt regeringsförslaget inkomstgränserna för hushåll med enbart s. k. umgängesrättsbarn höjas med 2 000 kr. till 28 000 kr. för ensamstående och till 31 000 kr. för makar.

Den övre inkomstgränsen – där bidraget reduceras med 22 % av inkomsten – föreslås höjd med 4 000 kr. till 71 000 kr.

Per den 1 januari 1987 innebär förslaget i budgetpropositionen att inkomstgränserna för oreducerat bidrag höjs med 2 000 kr. till 41 000 kr. för ensamstående med barn och med 4 000 kr. till 53 000 kr. för makar med barn. För hushåll med s. k. umgängesrättsbarn föreslås gränserna höjda med 2 000 kr. till 30 000 kr. för ensamstående och till 33 000 kr. för makar.

I fråga om den övre inkomstgränsen innebär förslaget att den höjs med 4 000 kr. till 75 000 kr. per den 1 januari 1987.

I motion Bo217 (vpk) yrkande 1 a såvitt nu är i fråga yrkas att inkomstgränsen för oreducerat bidrag fr. o. m. den 1 juli 1986 sätts till 43 000 kr. för ensamstående med barn och till 59 000 kr. för makar med barn. Samtidigt förordas i motionens yrkande 1 c att den övre hyresgränsen tas bort och att en enhetlig reduktionsfaktor om 18 % införs. Härigenom begränsas enligt motionärerna marginaleffekterna för flertalet bidragstagare. Slutligen förordas i motionens yrkande 2 såvitt nu är i fråga att ett nytt förslag skall läggas fram angående bidragsgivningens utformning m. m. fr. o. m. den 1 januari 1987.

Förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 innebär såvitt nu är i fråga att någon höjning av inkomstgränserna inte skall göras. Motivet härför är de förändringar i bostadsbidragssystemet som motionärerna förordat, och för vilka utskottet redogjort ovan.

Även förslaget i motion Bo227 (fp) yrkande 18 såvitt nu är i fråga innebär att någon höjning av inkomstgränserna inte skall göras.

Bostadsutskottet delar vad i budgetpropositionen anförts om behovet av höjda inkomstgränser den 1 juli 1986 och den 1 januari 1987. Utskottet kan därmed också ställa sig bakom regeringens förslag om förändring av *inkomstgränserna*. Regeringsförslaget tillstyrks. Motionerna Bo217 (vpk) yrkandena 1 a och 2, Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 18 avstyrks, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga.

Även vad i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 c föreslagits om *en enhetlig reduktionsfaktor* fr. o. m. den 1 juli 1986 avstyrks av utskottet. Som framgår av framställningen under avsnitt 3.1 kommer denna fråga att aktualiseras i den fortsatta beredningen av bostadskommitténs betänkande.

3.3 Vissa övriga frågor

Enligt gällande regler skall till den bidragsgrundande inkomsten läggas hälften av sådana studiemedel som utgår enligt 4 kap. studiestödslagen. I motion Bo217 (vpk) yrkande 1 d anförts att denna regel medför att de studerande som för sitt uppehälle är beroende av studiemedel får lägre bostadsbidrag än andra studerande vid i övrigt lika förutsättningar. Detta är enligt motionärerna stötande och därför hemställs att *studiemedel inte skall utgöra bidragsgrundande inkomst*.

Som framgår av framställningen ovan tas inkomstbegreppets utformning upp i bostadskommitténs slutbetänkande. Den i motionen aktualiserade frågan har övervägts av kommittén. Den kommer alltså att ingå i det fortsatta beredningsarbetet. I avvaktan på den fortsatta beredningen av förslaget i dessa delar kan utskottet inte ställa sig bakom förslaget i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 d. Motionen avstyrks.

Det *lägsta belopp för bostadsbidrag* som betalas ut är 20 kr. i månaden. I budgetpropositionen föreslås detta belopp ändrat till 50 kr. i månaden fr. o. m. den 1 juli 1986.

Den förordade höjningen av det lägsta bostadsbidragsbeloppet innebär att vissa bidragstagare kan få lägre bostadsbidrag under andra halvåret 1986

jämfört med första halvåret och jämfört med vad de tidigare fått besked om. Med hänvisning till vad utskottet ovan anført (avsnitt 3.2.2) bör därför den förordade ändringen träda i kraft den 1 januari 1987. Vad utskottet nu anført bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Bostadsbidragen betalas ut av kommunerna månadsvis. Till den del bidragen skall bekostas av statsmedel betalas dessa ut till kommunerna för kalenderår i efterskott. Länsbostadsnämnden kan dock efter särskild ansökan bevilja kommunerna förskott månadsvis. För budgetåret 1985/86 får dock sådant förskott inte beviljas. Denna ordning föreslås i budgetpropositionen permanentad. Enligt förslaget skall kommunerna efter den 1 juli 1986 kunna få ersättning av statsmedel först efter kalenderårets utgång.

Vad i regeringsförslaget förordats beträffande *förskott till kommunerna* tillstyrks av utskottet.

3.4 Anslag

Med hänvisning till de förordade höjningarna av bostadsbidragen för åren 1986 och 1987 hemställs i budgetpropositionen att 1 457 milj. kr. skall anslås till Bostadsbidrag m. m. för budgetåret 1986/87.

I motion Bo217 (vpk) yrkande 3 begärs – med hänvisning till de i samma motion förordade ändringarna av bostadsbidragen – att ett i förhållande till regeringens förslag med 390 milj. kr. förhöjt anslag om 1 847 milj. kr. skall anvisas för 1986/87.

Med hänvisning till att regeringens förslag till höjning av bostadsbidragen bör avvisas hemställs i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga att anslaget till Bostadsbidrag m. m. skall minskas till 1 207 milj. kr. – en minskning med 250 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande ovan innebär att utskottet ställt sig bakom den ekonomiska ram som regeringen föreslagit beträffande bostadsbidragen. Utskottet tillstyrker med hänvisning härtill regeringsförslaget i vad avser anslag till Bostadsbidrag m. m. Motionerna Bo217 (vpk) yrkande 3 och Bo221 (m) yrkande 11 – båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga – avstyrks.

3.5 Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *återinförande av bostadsbidragen till hushåll utan barn*

att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 1 b och Bo218 yrkande 1, det sistnämnda yrkandet såvitt nu är i fråga,

2. beträffande *bostadsbidragssystemets utformning m. m.*

att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Bo211 och Bo218 yrkande 1, det sistnämnda yrkandet såvitt nu är i fråga samt yrkande 2,

3. beträffande *kostnadsramen för bostadsbidragen*

att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 3, Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkandena 18 och 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga,

4. beträffande *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 juli 1986*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 1 a och Bo221 yrkande 11, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, samt med avslag på motion 1985/86:Bo227 yrkande 19 såvitt nu är i fråga som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

5. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med avslag på motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 1 a, Bo221 yrkande 11 samt Bo227 yrkande 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

6. beträffande *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med avslag på motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2, Bo221 yrkande 11 samt Bo227 yrkande 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

7. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med avslag på motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2, Bo221 yrkande 11 samt Bo227 yrkande 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

8. beträffande *inkomstgränserna*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 1 a och 2, Bo221 yrkande 11 samt Bo227 yrkande 18, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, godkänner de ändringar som i regeringsprotokollet förordats,

9. beträffande *en enhetlig reduktionsfaktor*
att riksdagen avstyrker motion 1985/86:Bo217 yrkande 1 c,

10. beträffande *studiemedel vid beräkning av bidragsgrundande inkomst*

att riksdagen avslår motion 1985/86:Bo217 yrkande 1 d,

11. beträffande *lägsta belopp för bostadsbidrag*
att riksdagen med anledning av regeringens förslag som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

12. beträffande *förskott till kommunerna*
att riksdagen godkänner vad i regeringsprotokollet förordats,

13. beträffande *anslag*
att riksdagen med bifall till regeringens förslag, med anledning av motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga och med avslag på motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga till *Bostadsbidrag m. m.* för budgetåret 1986/87 under, elfte, huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 457 000 000 kr.

Stockholm den 26 februari 1986

På bostadsutskottets vägnar

Kjell A. Mattsson

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Maj-Lis Landberg (s), Erling Bager (fp), Per Olof Håkansson (s), Knut Billing (m), Lennart Nilsson (s), Margareta Palmqvist (s), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m), Rune Evensson (s), Birgitta Hambræus (c), Tore Claeson (vpk), Margareta Gard (m) och Britta Sundin (s).

BoU 1985/86:12

Reservationer

1. Återinförande av bostadsbidragen till hushåll utan barn (mom. 1, motiveringen)

Kjell A. Mattsson (c), Erling Bager (fp), Knut Billing (m), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m), Birgitta Hambræus (c) och Margareta Gard (m) anser att den del av utskottets betänkande på s. 4 som börjar "Som framgår" och slutar "anses påkallat" bort lyda:

Som framgår av framställningen ovan kommer frågan om ett återinförande av bostadsbidragen till hushåll utan barn att aktualiseras vid den fortsatta beredningen av bostadskommitténs betänkande. Ytterligare överväganden i denna fråga bör enligt bostadsutskottets mening anstå i avvaktan på resultatet av denna beredning.

2. Bostadsbidragssystemets utformning m. m. (mom. 2)

Knut Billing, Bertil Danielsson och Margareta Gard (alla m) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 4 som börjar "Även vad" och slutar "hänvisning härtill" bort lyda:

Det kan visserligen hävdas att de inkomstprövade bostadsbidragen stoppat till de värsta hålen i utsatta barnfamiljers plånböcker. Den dystra sanningen är dock att varje höjning av dessa inkomstprövade bidrag gör det svårare för ännu fler barnfamiljer att själva kunna förbättra sin ekonomi. Orsakerna härtill är de marginal- och tröskleffekter som följer av bostadsbidragssystemet. En familj som uppbär bostadsbidrag och som lyckas höja sin hushållsinkomst drabbas sålunda inte bara av marginaleffekterna i skattesystemet, utan även av avtrappade bostadsbidrag. Som redovisas i moderata samlingspartiets familjepolitiska motion So614 kan vid en inkomstökning de sammanlagda marginaleffekterna av en ökad inkomstskatt och sänkta bostadsbidrag bli mycket höga. De i motionen redovisade exemplen visar på ett entydigt sätt att ju fler barn en familj har och ju större behovet av en inkomstökning därmed är, desto mindre blir kvar av ökningen till följd av skatteeffekterna och reduceringsreglerna i bostadsbidragssystemet.

Invändningar kan enligt utskottets mening också resas mot inkomstprövningen av bostadsbidragen. Denna prövning tar sålunda inte hänsyn till om t. ex. underhållsbidrag eller bidragsförskott utgår. Dessutom sker inkomstprövningen mot familjens bruttoinkomst, någon hänsyn till skatteeffekterna tas sålunda inte. Detta missgynnar familjer där hushållsinkomsten främst tjänas in av en förälder.

Vad ovan anförts leder utskottet till slutsatsen att bostadsbidragen i enlighet med förslaget i motion Bo211 (m) planmässigt och successivt bör

ersättas med grundavdrag vid inkomstbeskattningen, lägre inkomstskatt i övrigt samt ett särskilt flerbarnstillägg. Som en första temporär åtgärd bör dock regeringen, i enlighet med vad som i ovan nämnda motion förordas, skyndsamt lägga fram ett förslag till bostadsbidrag med rättvisa inkomstprövningsregler som utgår från disponibel inkomst efter skatt.

Vad utskottet med anledning av motion Bo211 (m) anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motion Bo218 (s) yrkande 1 såvitt nu är i fråga samt yrkande 2 avstyrks.

dels utskottet under 2 bort hemställa

2. beträffande *bostadsbidragssystemets utformning m. m.*

att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo211 och med avslag på motion 1985/86:Bo218 yrkande 1, det sistnämnda yrkandet såvitt nu är i fråga, samt yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Kostnadsramen för bostadsbidragen (mom. 3)

Knut Billing, Bertil Danielsson och Margareta Gard (alla m) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 5 som börjar "Bostadsutskottet delar" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Utskottet har ovan ställt sig bakom förslag i motion Bo211 (m) om att de inkomstprövade bostadsbidragen planmässigt och successivt bör ersättas med grundavdrag vid inkomstbeskattningen, lägre inkomstskatt i övrigt samt ett särskilt flerbarnstillägg. Det av utskottet tillstyrkta motionsförslaget innebär vidare att under en övergångsperiod ett bostadsbidragssystem med rättvisa inkomstprövningsregler som utgår från disponibel inkomst efter skatt skall tillämpas. Under den förordade avvecklingsperioden bör inte kostnadsramen för bostadsbidragen ökas, utan den bör i enlighet med förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga ligga kvar på den nuvarande nivån. Förslaget i motion Bo227 (fp) yrkandena 18 och 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, är därmed också tillgodosett. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motion Bo217 (vpk) yrkande 3 såvitt nu är i fråga avstyrks

dels utskottet under 3 bort hemställa

3. beträffande *kostnadsramen för bostadsbidragen*

att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkandena 18 och 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, och med avslag på motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Kostnadsramen för bostadsbidragen (mom. 3)

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (båda fp) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 5 som börjar "Bostadsutskottet delar" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Som framhålls i motion Bo227 (fp) är det fortsättningsvis inte möjligt att subventionera boendet på det sätt som sker nu. Det är därför av statsfinansiella skäl nödvändigt att minska bostadssubventionerna. Även subventionernas starkt konsumtionsstyrande effekt talar enligt utskottets mening för att de måste reduceras. Till de grupper som behöver stöd, t. ex. barnfamiljerna, bör i stället ett generellt stöd som inte är konsumtionsstyrande utgå.

Med hänvisning till vad ovan anförts bör enligt bostadsutskottets mening bostadsbidragen på lång sikt avvecklas och ersättas med ett generellt barnstöd till barnfamiljerna i enlighet med vad som förordas i motion Bo227 (fp). Förutom att det nuvarande bostadsbidragssystemet är konsumtionsstyrande leder det till besvärliga marginaleffekter. Det skapar dessutom behov av en i vissa avseenden integritetsstörande kontroll. Det förhållandet att bostadsbidragen förutsätter ett ansökningsförfarande kan dessutom medföra att i och för sig bidragsberättigade barnfamiljer inte får bidrag genom att de t. ex. inte känt till möjligheten och därför inte gjort någon ansökan.

Mot bakgrund av vad utskottet anfört om en långsiktig avveckling av bostadsbidragen bör någon ökning av den ekonomiska ramen för bostadsbidragen inte göras. Kostnadsramen för bostadsbidragen bör sålunda frysas på den nuvarande nivån i enlighet med förslaget i motion Bo227 (fp) yrkandena 18 och 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga. Förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga är därmed också tillgodosett.

Vad utskottet ovan anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motion Bo217 (vpk) yrkande 3 såvitt nu är i fråga avstyrks.

dels utskottet under 3 bort hemställa

3. beträffande *kostnadsramen för bostadsbidragen*

att riksdagen med anledning av motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkandena 18 och 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, och med avslag på motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

5. Kostnadsramen för bostadsbidragen (mom. 3)

Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 5 som börjar "Bostadsutskottet delar" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Antalet hushåll som uppbär bostadsbidrag har kontinuerligt minskat under en lång rad av år. Samtidigt har bostadsbidragens andel av det samlade bostadsstödet minskat. Detta kan belysas med följande uppgifter.

År 1975 utgick bostadsbidrag till ca 660 000 hushåll varav 570 000 var hushåll med barn. Den 1 maj 1985 utgick bostadsbidrag till 296 000 barnhushåll och till 26 000 hushåll utan barn. Totalt utgick sålunda vid denna tidpunkt bostadsbidrag till 322 000 hushåll.

År 1975 var bostadsbidragen och det kommunala bostadstillägget till folkpension (KBT) den beloppsmässigt största subventionsformen på bostadsområdet. Dessa subventioner svarade då för knappt hälften av bostadssubventionerna om totalt ca 8 miljarder kr. År 1985 beräknas andelen ha

sjunkit till mindre än en fjärdedel; ca 7 miljarder kr. av totalt ca 29 miljarder kr. BoU 1985/86:12

Den här redovisade utvecklingen måste enligt bostadsutskottets mening brytas. Ett arbete med att höja bostadsbidragen och ge dem en mera central bostadssocial roll måste påbörjas.

Det är mot den ovan angivna bakgrunden bra att regeringen nu föreslår höjningar av bostadsbidragen inom en ökad total kostnadsram. Däremot är den förordade ökningen av den ekonomiska ramen alltför liten. För att återställa bostadsbidragen till en rimlig nivå med hänsyn tagen till de senaste årens inkomst- och hyresutveckling bör bidragen och därmed den ekonomiska ramen höjas utöver vad regeringen föreslagit.

Utskottet förordar mot bakgrund härav en höjd kostnadsram för bostadsbidragen i enlighet med förslaget i motion Bo217 (vpk) yrkande 3 såvitt nu är i fråga. Vad nu anförts bör ges regeringen till känna.

Utskottets ställningstagande i denna del innebär att motionerna Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkandena 18 och 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 3 bort hemställa

3. beträffande *kostnadsramen för bostadsbidragen*

att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga och med avslag på motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 samt Bo227 yrkandena 18 och 19, samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. De övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986 (mom. 5)

Knut Billing, Bertil Danielsson och Margareta Gard (alla m) anser – under förutsättning av bifall till reservation 3 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 7 som börjar ”Bostadsutskottet har” och slutar ”fråga – avstyrks” bort lyda:

Utskottet har ovan ställt sig bakom förslaget i motion Bo221 (m) om en oförändrad kostnadsram för bostadsbidragen jämfört med nuvarande regler. Någon höjning av de övre hyresgränserna bör därmed inte genomföras per den 1 juli 1986. Motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga tillstyrks. Regeringens förslag samt motionerna Bo217 (vpk) yrkande 1 a och Bo227 (fp) yrkande 19 – samtliga motionsyrkanden såvitt nu är i fråga – avstyrks.

dels utskottet under 5 bort hemställa

5. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag samt motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 1 a och Bo227 yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. De övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986 (mom. 5)

BoU 1985/86:12

Tore Claeson (vpk) anser – under förutsättning av bifall till reservation 5 – att *dels* den del av utskottets betänkande på s. 7 som börjar ”Bostadsutskottet har” och slutar ”fråga – avstyrks” bort lyda:

Bostadsutskottet har ovan anslutit sig till förslaget i motion Bo217 (vpk) om att den ekonomiska ramen för bostadsbidragen skall höjas i förhållande till regeringens förslag. Skälen härför är bl. a. att möjliggöra att bidragen återställs till en rimlig nivå med hänsyn tagen till de senaste årens inkomst- och hyresutveckling. Med hänvisning härtill bör de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986 höjas i enlighet med vad som i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 a såvitt nu är i fråga föreslås. Motionen tillstyrks. Regeringens förslag är därmed delvis tillgodosett. Motionerna Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 5 bort hemställa

5. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 juli 1986* att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Bo217 yrkande 1 a såvitt nu är i fråga och med anledning av regeringens förslag samt med avslag på motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987 (mom. 6)

Knut Billing, Bertil Danielsson och Margareta Gard (alla m) anser – under förutsättning av bifall till reservation 3 – att

dels den del av utskottets betänkande som på s. 7 börjar ”Utskottet har” och på s. 8 slutar ”i fråga” bort lyda:

Utskottet har i det föregående i enlighet med förslag i motionerna Bo211 (m) och Bo221 (m) förordat dels en successiv avveckling av bostadsbidragen, dels att kostnadsramen för bidragen skall vara oförändrad i jämförelse med nuvarande regler. Med hänvisning härtill bör enligt utskottets mening några ändringar av hyresgränserna inte göras. Motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga tillstyrks. Regeringens förslag samt motionerna Bo217 (vpk) yrkande 2 samt Bo227 (fp) yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 6 bort hemställa

6. beträffande *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987* att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag samt motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2 och Bo221 yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. Den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987
(mom. 6)

BoU 1985/86:12

Tore Claeson (vpk) anser – under förutsättning av bifall till reservation 5 – att *dels* den del av utskottets betänkande som på s. 7 börjar "Utskottet har" och på s. 8 slutar "i fråga" bort lyda:

Utskottet har ovan utvecklat skälen för att bostadsbidragen bör höjas och därmed återställas till en rimlig nivå med hänsyn tagen till de senaste årens hyres- och inkomstutveckling. Regeringen bör därför i enlighet med förslaget i motion Bo217 (vpk) redan under våren 1986 lägga fram ett nytt förslag till bidragsgivningens utformning för år 1987. Den av regeringen förordade höjningen av den nedre hyresgränsen bör med hänvisning härtill inte genomföras. Utskottet tillstyrker sålunda motion Bo217 (vpk) yrkande 2 såvitt nu är i fråga. Förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga är därmed tillgodosett. Regeringens förslag samt motion Bo227 (fp) yrkande 19 såvitt nu är i fråga avstyrks.

dels utskottet under 6 bort hemställa

6. beträffande *den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987* att riksdagen med anledning av motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2 och Bo221 yrkande 11, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, och med avslag på regeringens förslag samt motion 1985/86:Bo227 yrkande 19, såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

10. De övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987
(mom. 7)

Knut Billing, Bertil Danielsson och Margareta Gard (alla m) anser – under förutsättning av bifall till reservation 3 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 8 som börjar "Vad utskottet" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Vad utskottet ovan anförat beträffande skälen för att inte höja de övre hyresgränserna per den 1 juli 1986 gäller i allt väsentligt även de per den 1 januari 1987 förordade höjningarna. Utskottet tillstyrker med hänvisning härtill förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga. Regeringsförslaget och motionerna Bo217 (vpk) yrkande 2 samt Bo227 (fp) yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 7 bort hemställa

7. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987* att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag samt motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2 och Bo227 yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

11. De övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987 (mom. 7)

BoU 1985/86:12

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (båda fp) anser – under förutsättning av bifall till reservation 4 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 8 som börjar "Vad utskottet" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Utskottet har ovan anslutit sig till förslaget i motion Bo227 (fp) om att bostadsbidragen på lång sikt bör avvecklas och att kostnadsramen för bidragen därför bör frysas på den nuvarande nivån. För att under avvecklingsperioden bättre anpassa bostadsbidragen till de familjer som är i störst behov av stöd bör dock hyresgränserna justeras i enlighet med vad som i samma motion förordas. Bostadsbidragen kan härigenom riktas mot de familjer som har de högsta boendekostnaderna. Som tidigare framhållits skall justeringarna av hyresgränserna ske inom den oförändrade kostnadsram som utskottet ovan förordat.

Genom den ovan förordade höjningen av den nedre hyresgränsen per den 1 januari 1987 har, inom en oförändrad ekonomisk ram, utrymme skapats för en höjning av de övre hyresgränserna. Utskottet förordar med hänvisning härtill följande övre hyresgränser fr. o. m. den 1 januari 1987.

	Övre hyresgräns per månad	Ökning per månad
1- och 2-barnsfamiljer	1 925	(+150)
3- och 4-barnsfamiljer	2 475	(+175)
5 eller flera barn	3 000	(+225)

Utskottets ställningstagande i denna del innebär att regeringens förslag samt motionerna Bo217 (vpk) yrkande 2 och Bo221 (m) yrkande 11, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

Vad utskottet med anledning av motion Bo227 (fp) yrkande 19 såvitt nu är i fråga anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels utskottet under 7 bort hemställa

7. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987* att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo227 yrkande 19 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag samt motionerna 1985/86:Bo217 yrkande 2 och Bo221 yrkande 11, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

12. De övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987 (mom. 7)

Tore Claeson (vpk) anser – under förutsättning av bifall till reservation 5 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 7 som börjar "Vad utskottet" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Utskottet har i anslutning till sin behandling av förslagen beträffande den nedre hyresgränsen fr. o. m. den 1 januari 1987 ställt sig bakom förslaget i motion Bo217 (vpk) och att regeringen redan under våren 1986 bör lägga fram ett nytt förslag till bidragsgivningens utformning för år 1987. Även de övre hyresgränserna bör naturligtvis omfattas av detta förslag. I avvaktan härpå bör inte heller några ändringar av de övre hyresgränserna per den 1 januari 1987 vidtas. Riksdagen bör med anledning av motion Bo217 (vpk) yrkande 2 såvitt nu är i fråga som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört. Regeringens förslag samt motionerna Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 7 bort hemställa

7. beträffande *de övre hyresgränserna fr. o. m. den 1 januari 1987* att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo217 yrkande 2 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringen förslag samt motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkande 19, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

13. Inkomstgränserna (mom. 8)

Erling Bager (fp), Knut Billing (m), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m) och Margareta Gard (m) anser – under förutsättning av bifall till reservationerna 3 och 4 eller till någon av dem – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 9 som börjar ”Bostadsutskottet delar” och slutar ”i fråga” bort lyda:

Med hänvisning till vad utskottet ovan anfört beträffande en avveckling av bostadsbidragen och de ekonomiska ramarna för bostadsbidragen m. m. bör några höjningar av inkomstgränserna inte göras. Utskottet tillstyrker därmed förslagen i motionerna Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 18, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga.

dels utskottet under 8 bort hemställa

8. beträffande *inkomstgränserna* att riksdagen med bifall till motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkande 18, båda motionsyrkandena såvitt nu är ifråga, och med avslag på regeringen förslag samt motion 1985/86:Bo217 yrkandena 1 a och 2, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

14. Inkomstgränserna (mom. 8)

Tore Claeson (vpk) anser – under förutsättning av bifall till reservation 5 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 9 som börjar ”Bostadsutskottet delar” och slutar ”i fråga” bort lyda:

Med hänvisning till vad som ovan angivits beträffande behovet av att återställa bostadsbidragen till en rimlig nivå bör enligt bostadsutskottets

mening inkomstgränserna per den 1 juli 1986 höjas i enlighet med förslaget i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 a såvitt nu är i fråga. Motionen tillstyrks.

Vid sin behandling av frågor avseende hyresgränserna för år 1987 har utskottet ställt sig bakom förslaget i motion Bo217 (vpk) om att regeringen redan under våren 1986 bör lägga fram ett nytt förslag angående bostadsbidragsgivningens utformning för år 1987. I avvaktan härpå bör inte nu några ändringar av inkomstgränserna göras för år 1987. Utskottet tillstyrker med hänvisning härtill motion Bo217 (vpk) yrkande 2 såvitt nu är i fråga.

Utskottets ställningstagande i denna del innebär att regeringens förslag samt motionerna Bo221 (m) yrkande 11 och Bo227 (fp) yrkande 18, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, avstyrks.

dels utskottet under 8 bort hemställa

8. beträffande *inkomstgränserna*

att riksdagen med anledning av motion 1985/86:Bo217 yrkandena 1 a och 2, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, och med avslag på regeringens förslag samt motionerna 1985/86:Bo221 yrkande 11 och Bo227 yrkande 18, båda motionsyrkandena såvitt nu är i fråga, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

15. En enhetlig reduktionsfaktor (mom. 9)

Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 9 som börjar "Även vad" och slutar "bostadskommitténs betänkande" bort lyda:

För att begränsa marginaleffekterna inom bostadsbidragssystemet för vanliga löntagare bör enligt bostadsutskottets mening den s. k. reduktionsfaktorn vara enhetlig och bestämmas till 18 % fr. o. m. den 1 juli 1986. Utskottet tillstyrker med hänvisning härtill förslaget i motion Bo217 (vpk) yrkande 1 c. I sammanhanget kan dessutom konstateras att bostadskommittén i sitt slutbetänkande lägger fram ett förslag till en enhetlig reduktionsfaktor om 18 %. En politisk majoritet finns alltså för detta förslag och det bör därför kunna genomföras utan ytterligare dröjsmål. Det är därmed inte heller erforderligt att beredningen av bostadskommitténs förslag i övrigt avvaktas.

dels utskottet under 9 bort hemställa

9. beträffande *en enhetlig reduktionsfaktor*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:217 yrkande 1 c som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

16. Studiemedel vid beräkning av bidragsgrundande inkomst (mom. 10)

Tore Claeson (vpk) anser att

dels den del av utskottets betänkande på s. 9 som börjar "Som framgår" och slutar "Motionen avstyrks" bort lyda:

Som antogs i motion Bo217 (vpk) har bostadskommittén föreslagit att

studiemedel inte bör räknas som inkomst i bostadsbidragssystemet. Studiemedel är – som kommittén anför – att betrakta som återbetalningspliktiga lån. Förutom det orimliga i att betrakta dessa studiemedel som inkomst bör framhållas att inkomstprövningen förenklas både för bidragstagarna och bidragsmyndigheterna.

Vad bostadskommittén anför ligger sålunda helt i linje med den ovan nämnda motionen. Det är angeläget att den förändring som bostadskommittén föreslagit beträffande behandlingen av studiemedel när bostadsbidragen skall bestämmas snarast genomförs. Skäl saknas att avvakta beredningen av övriga delar av bostadskommitténs förslag. Enligt förslaget i motionen bör förändringen genomföras fr. o. m. halvårsskiftet 1986. Detta bör ges regeringen till känna.

dels utskottet under 10 bort hemställa

10. beträffande *studiemedel vid beräkning av bidragsgrundande inkomst*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Bo217 yrkande 1 d som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför.

17. Anslag (mom. 13)

Erling Bager (fp), Knut Billing (m), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m) och Margareta Gard (m) anser – under förutsättning av bifall till reservationerna 3, 6, 8, 10 och 13 eller 4, 11 och 13 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 10 som börjar "Utskottets ställningstagande" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Utskottets ställningstagande ovan innebär att anslaget till Bostadsbidrag m. m. i enlighet med förslaget i motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga kan minskas med 250 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag. Motionen tillstyrks. Regeringens förslag samt motion Bo217 (vpk) yrkande 3 såvitt nu är i fråga avstyrks.

dels utskottet under 13 bort hemställa

13. beträffande *anslag*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag samt motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga till *Bostadsbidrag m. m.* för budgetåret 1986/87 under elfte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 207 000 000 kr.

18. Anslag (mom. 13)

Tore Claeson (vpk) anser – under förutsättning av bifall till reservationerna 5, 7, 9, 12 och 14 – att

dels den del av utskottets betänkande på s. 10 som börjar "Utskottets ställningstagande" och slutar "fråga – avstyrks" bort lyda:

Utskottet har ovan ställt sig bakom förslagen i motion Bo217 (vpk) om, i förhållande till regeringens förslag, förbättrade bostadsbidrag och en ökad

ekonomisk ram för bostadsbidragen. Med hänvisning härtill tillstyrker utskottet även vad i motion Bo217 (vpk) yrkande 3 såvitt nu är i fråga föreslagits beträffande anslag till Bostadsbidrag m. m. Regeringens förslag samt motion Bo221 (m) yrkande 11 såvitt nu är i fråga avstyrks.

BoU 1985/86:12

dels utskottet under 13 bort hemställa

13. beträffande *anslag*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Bo217 yrkande 3 såvitt nu är i fråga och med avslag på regeringens förslag och motion 1985/86:Bo221 yrkande 11 såvitt nu är i fråga till *Bostadsbidrag m. m.* för budgetåret 1986/87 under elfte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 847 000 000 kr.